



LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8~5) 266 3661, faks. (8~5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019- 07-22 Nr. (12)-D8- 2614

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMŲ PAKEITIMO PROJEKTŲ

Teikiame pakartotinai Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatymo Nr. VIII-1226 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Laukinės augalijos įstatymo pakeitimo projektas), Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Laukinės gyvūnijos įstatymo pakeitimo projektas), Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo Nr. VIII-499 2, 3, 10, 11, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ ir 10² straipsniais įstatymo projektą (toliau – Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo Nr. IX-966 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2 ir 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektai pataisyti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019-06-20 išvadoje Nr. NV-1750 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos politikos grupės 2019-06-21 pažymoje Nr. NV-1772 pateiktas pastabas. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas papildytas pagal Lietuvos architektų rūmų 2019-06-17 rašte Nr. S19/06/354 pateiktą pasiūlymą. Teikimo raštas papildytas pagal 2019-07-09 Tarpinstituciniame pasitarime pateiktus pasiūlymus dėl invazinių rūšių valdymo.

Įstatymų projektai parengti siekiant įgyvendinti Paslaugų įstatymo 5 straipsnio reikalavimą, kad leidimų išdavimo, jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir leidimų galiojimo panaikinimo esminiai reikalavimai, taip pat reikalavimai, kurių vykdydami veiklą turi laikytis leidimą gavę asmenys, nustatomi įstatymais.

Šie Paslaugų įstatyme nustatyti reikalavimai leidimams Laukinės gyvūnijos įstatymo pakeitimo projekte patikslinami ir nustatomi leidimams laukinių gyvūnų introdukcijai/reintrodukcijai, leidimams naudoti invazines rūšis, leidimams įvežti/išvežti laukinius gyvūnus į/iš Lietuvos Respublikos, leidimams įkurti zoologijos sodą, leidimams laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus, leidimams naudoti laukinius gyvūnus ir leidimams naudoti laukinius gyvūnus kryžminimui; Laukinės augalijos įstatymo pakeitimo projekte – leidimams laukinių augalų ir grybų introdukcijai/reintrodukcijai ir leidimams invazinių rūšių naudojimui; Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo projekte – leidimams įvežti į Lietuvą ar iš jos išvežti saugomų rūšių laukinius augalus ir grybus ir leidimams prekiauti laukiniais gyvūnais. Didžioji dalis nuostatų, susijusi su leidimų išdavimu, galiojimo sustabdymu, galiojimo sustabdymo panaikinimu ir galiojimo panaikinimu, šiuo metu nustatyta galiojančiame Laukinės gyvūnijos įstatyme ir poįstatyminiuose teisės aktuose.

Laukinės gyvūnijos įstatymo pakeitimo projektu siekiama užtikrinti laukinių gyvūnų apsaugą apribojant jų naudojimą cirko pasirodymuose – projekte nustatomas draudimas naudoti laukinių žinduolių, paukščių, roplių ir varliagyvių rūšių gyvūnus cirkuose, išskyrus atvejus, kai

cirkuose demonstruojami ir/arba naudojami triukus ir manevrus atliekantys šių rūšių laukiniai gyvūnai priskiriami rūšims, įrašytoms į Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklėse nurodytą sąrašą.

Išsamesni Įstatymų projektų numatomo teisinio reguliavimo tikslai, pagrindai ir Įstatymų projektais siūlomos teisinio reguliavimo priemonės apibūdintos ir jas pagrindžiantys argumentai išdėstyti kartu su Įstatymų projektais teikiamame aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektų nuostatos neprieštarauja Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016-2020 m. programai, kuriai pritarta Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82.

Įstatymų projektais perkeliama ir įgyvendinama Europos Sąjungos teisės aktai:

1) 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL 2004 m. specialusis leidimas, 15 skyrius, 2 tomas, p. 102);

2) 1999 m. kovo 29 d. Tarybos direktyva 1999/22/EB dėl laukinių gyvūnų laikymo zoologijos soduose (OL 2004 m. specialusis leidimas, 15 skyrius, 4 tomas, p. 140);

3) 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (kodifikuota redakcija) (OL 2010 L 20, p. 7);

4) 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1143/2014 dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo (OL 2014 L 317 p. 35) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1143/2014).

Notifikuota Europos Komisijai bus per 1 mėn. po Įstatymų projektų priėmimo Seime.

Priėmus Įstatymų projektus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija iki šių įstatymų įsigaliojimo turės parengti ir patvirtinti įstatymų projektams įgyvendinti būtinus teisės aktus.

Įstatymų projektai paskelbti Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Kitų konsultavimosi su visuomene būdų nenumatoma.

2019 m. liepos 9 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybėje vykusiame Tarpinstituciniame pasitarime buvo išsakytos abejonės dėl Laukinės augalijos įstatymo pakeitimo projekto 11 straipsnio 25 dalies ir Laukinės gyvūnijos įstatymo pakeitimo projekto 19 straipsnio 27 dalies nuostatos, kad „Aplinkos ministerija ir/ar jos įgaliota institucija priima sprendimus dėl invazinių rūšių plitimo prevencijos ir valdymo priemonių, nustato įpareigojimus vandens telkinių ir žemės savininkams, naudotojams ir valdytojams dėl atskirų invazinių rūšių, kurios nurodomos Invazinių rūšių valdymo ir naikinimo tvarkos apraše, naikinimo priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti, kad invazinės rūšys neplistų į gretimus sklypus ar vandens telkinius, įgyvendinimo. Įpareigojimai dėl atskirų invazinių rūšių naikinimo priemonių įgyvendinimo nustatomi, atsižvelgiant į šių rūšių daromą neigiamą poveikį biologinei įvairovei, žmonių sveikatai, plitimo ypatumus ir į naikinimo priemonių veiksmingumą.“ Buvo pasiūlyta iš pradžių nustatyti, kiek šios invazinės rūšys išplitusios, kiek tiksliai lėšų naikinimo priemonėms reikės ir kokie bus lėšų šaltiniai, ar visi asmenys galės ir turės pakankamai lėšų privalomų invazinių rūšių naikinimo priemonėms įgyvendinti.

Aplinkos ministerija siūlo Laukinės augalijos įstatymo pakeitimo projekte ir Laukinės gyvūnijos įstatymo pakeitimo projekte palikti nuostatas, kad Aplinkos ministerija turi teisę nustatyti įpareigojimus naikinti invazines rūšis dėl šių priežasčių:

1) Administracinių nusižengimų kodekso 304² straipsnio 1 dalyje nustatyta atsakomybė už Invazinių rūšių naikinimo, izoliavimo ar gausos reguliavimo priemonių nevykdymą, tačiau kitais teisės aktais (įstatymais) nėra nustatyta, kokia institucija gali nustatyti įpareigojimus žemės ar vandens telkinių savininkams, naudotojams ir valdytojams naikinti (reguluoti gausą) invazines rūšis;

2) Reglamente (ES) Nr. 1143/2014 nustatyta, kad valstybė narė privalo parengti ir įgyvendinti vieną ar kelis veiksmų planus, siekiant užkirsti kelią svetimų rūšių plitimui Europos Sąjungoje. Veiksmų planų projektus dėl invazinių rūšių gausos reguliavimo numatoma parengti iki 2019 m. pabaigos. Šiuose planuose bus įvertintas invazinių rūšių paplitimas Lietuvos teritorijoje ir atskirose savivaldybėse, bus aptarti invazinių rūšių naikinimo metodai, galimi kaštai, vykdytojai, stebėsena ir kiti aspektai (pvz., rūšių biologinės ir plitimo ypatybės, daroma žala). Planuojama, kad, nustatant pareigą žemės savininkams, naudotojams ar valdytojams vykdyti atskirų invazinių rūšių naikinimo priemones, bus nustatyti pereinamieji laikotarpiai, ieškoma finansavimo šaltinių socialiai

jautrioms visuomenės grupėms iš Aplinkos apsaugos rėmimo programos, naudojant Europos Sąjungos fondų lėšas ar lėšas iš kitų šaltinių.

Reglamente (ES) Nr. 1143/2014 nustatyta, kad valstybės narės vadovaudamosios principu „teršėjas moka“, siekia susigražinti sąnaudas, susijusias su priemonėmis, reikalingomis užkirsti kelią neigiamam svetimų rūšių poveikiui, jį kuo labiau sumažinti ar sušvelninti.

Reglamente taip pat pažymima, kad priemonės, kurių valstybės narės imasi pagal reglamentą, gali apimti pareigas svetimų rūšių turėtojams ar naudotojams, taip pat atitinkamos žemės savininkams ir nuomininkams;

3) atkreiptinas dėmesys, kad įstatymu Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija būtų įpareigota atsižvelgti į invazinių rūšių naikinimo priemonių veiksmingumą, t.y. įpareigojimai naikinti nebūtų nustatomi visų rūšių atžvilgiu. Dalis rūšių yra labai plačiai paplitę, efektyvios jų naikinimo priemonės kol kas nežinomos – t. y. nustatant rūšis, kurios turės būti privalomai naikinamos, kaip nustatyta įstatymų projektuose, bus atsižvelgiama į invazinių rūšių plitimo ypatumus ir į naikinimo priemonių veiksmingumą (taip pat ir į jų daromą žalą žmonių sveikatai ir biologinei įvairovei);

4) šios nuostatos būtinos siekiant valdyti invazinių rūšių plitimą ir užtikrinti, kad vykdomos priemonės būtų efektyvios – pvz., jeigu vienas žemės savininkas savo sklype naikina Sosnovskio barštį, o gretimo žemės sklypo savininkas nesiima jokių naikinimo priemonių, tai pirmajam niekada nepavyks savo sklype išnaikinti šių augalų, nes iš gretimo apleisto ar netvarkomo sklypo Sosnovskio barštis nuolatos sėklomis ar vegetatyviškai plis į jo sklypą. Dėl šios priežasties būtina įstatyme įtvirtinti nuostatą, nustatant Aplinkos ministerijai galimybę įpareigoti žemės savininkus, valdytojus ar nuomotojus imtis atskirų invazinių rūšių naikinimo priemonių savo sklypuose.

Įstatymų projektus parengė Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos ir miškų politikos grupės (grupės vyriausiasis patarėjas – Algirdas Klimavičius, tel. 278 6568, el. p. algirdas.klimavicius@am.lt) vyriausioji specialistė Kristina Klovaite, tel. 278 6526, el. p. kristina.klovaite@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatymo Nr. VIII-1226 pakeitimo įstatymo projektas, 16 lapų.

2. Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 pakeitimo įstatymo projektas, 36 lapai.

3. Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo Nr. VIII-499 2, 3, 10, 11, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ ir 10² straipsniais įstatymo projektas, 6 lapai.

4. Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo Nr. VIII-499 2, 3, 10, 11, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ ir 10² straipsniais įstatymo projekto lyginamasis variantas, 6 lapai.

5. Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

6. Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

7. Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo Nr. IX-966 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

8. Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo Nr. IX-966 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

9. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

10. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

11. Aiškinamasis raštas dėl Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatymo Nr. VIII-1226 pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo Nr.

IX-966 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo Nr. VIII-499 2, 3, 10, 11, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ ir 10² straipsniais įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, 22 lapai.

12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatymo Nr. VIII-1226 pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo Nr. VIII-499 2, 3, 10, 11, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ ir 10² straipsniais įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo Nr. IX-966 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas.

13. 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1143/2014 ir Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 ir Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatymo Nr. VIII-1226 pakeitimo įstatymo projekto pakeitimo įstatymo projekto atitikties lentelė, 50 lapų.

14. 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos ir Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 pakeitimo įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatymo Nr. VIII-1226 pakeitimo įstatymo projekto atitikties lentelė, 7 lapai.

15. 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyvos 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos ir Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 pakeitimo įstatymo projekto atitikties lentelė, 3 lapai.

16. 1999 m. kovo 29 d. Tarybos direktyvos 1999/22/EB dėl laukinių gyvūnų laikymo zoologijos soduose ir Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 pakeitimo įstatymo projekto atitikties lentelė, 24 lapai.

17. Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 pakeitimo įstatymo projekto antikorporcinio vertinimo pažyma, 12 lapų.

18. Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatymo Nr. VIII-1226 pakeitimo įstatymo projekto antikorporcinio vertinimo pažyma, 10 lapų.

19. Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo Nr. VIII-499 2, 3, 10, 11, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ ir 10² straipsniais įstatymo projekto antikorporcinio vertinimo pažyma, 7 lapai.

20. Laukinės augalijos įstatymo Nr. VIII-1226 pakeitimo įstatymo projekto administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, 9 lapai.

21. Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 pakeitimo įstatymo projekto administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, 12 lapų.

22. Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo Nr. VIII-499 2, 3, 10, 11, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ ir 10² straipsniais įstatymo projekto administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, 4 lapai.

23. Lietuvos architektų rūmų 2019-06-17 raštas Nr. S19/06/354, 1 lapas.

Laikinai einantis aplinkos ministro pareigas

Kęstutis Mažeika